

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-294/22 - 1

Predmet C-294/22

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

3. svibnja 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Conseil d'État (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

22. ožujka 2022.

Žalitelj:

Office français de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA)

Druga stranka u žalbenom postupku:

SW

[omissis] Osoba SW podnijela je Couru nationale du droit d'asile (Nacionalni sud za pravo azila, Francuska) zahtjev za poništenje odluke od 11. listopada 2019. kojom je glavni ravnatelj Officea français de protection des réfugiés et apatrides (Francuski ured za zaštitu izbjeglica i osoba bez državljanstva (OFPRA)) odbio njezin zahtjev za azil i priznavanje statusa izbjeglice ili, s obzirom na nepriznavanje tog statusa, prava na supsidijarnu zaštitu.

Odlukom br. 20016437, 20005472 od 9. prosinca 2020. Cour nationale du droit d'asile (Nacionalni sud za pravo azila) prihvatio je njezin zahtjev te joj priznao status izbjeglice.

Francuski ured za zaštitu izbjeglica i osoba bez državljanstva žalbom [omissis] zahtijeva od Conseila d'État (Državno vijeće, Francuska) da:

1. poništi tu odluku;
2. uputi predmet Couru nationale du droit d'asile (Nacionalni sud za pravo azila).

OFPRA tvrdi da je Cour nationale du droit d'asile (Nacionalni sud za pravo azila):

- nedovoljno obrazložio svoju odluku i počinio pogrešku koja se tiče prava jer nije utvrdio je li zainteresirana osoba bila prisiljena napustiti područje djelovanja Officea de secours et de travaux des Nations unies pour les réfugiés de Palestine dans le Proche-Orient (Agencija Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA)) zbog prijetnji njezinoj sigurnosti;
- počinio pogrešku koja se tiče prava time što je presudio da je činjenica da UNRWA ne može financirati tercijarnu razinu zdravstvene skrbi koja odgovara zdravstvenom stanju palestinskog izbjeglice razlog da ta agencija prestane pružati djelotvornu zaštitu, na temelju čega se može pozvati na prava iz Ženevske konvencije;
- počinio pogrešku koja se tiče prava i iskrivio sadržaj spisa time što je presudio da treba smatrati da UNRWA ne može preuzeti svoju zadaću pružanja pomoći jer pružanje tercijarne razine skrbi nije dio te zadaće i da nije utvrđeno da zainteresirana osoba ne može ostvariti primjereno liječenje u Libanonu.

[omissis]

Budući da:

1. Iz sadržaja spisa koji je podnesen sudu koji odlučuje o meritumu proizlazi da je osoba SM, palestinskog podrijetla, rođena 1976. [omissis] u Libanonu i da je tamo živjela do veljače 2019., kad je napustila tu zemlju i stigla u Francusku 11. kolovoza 2019. Odlukom od 11. listopada 2019. glavni ravnatelj Francuskog ureda za zaštitu izbjeglica i osoba bez državljanstva (OFPRA) odbio je prihvatiti njezin zahtjev kojim traži da joj se prizna status izbjeglice. OFPRA je protiv odluke od 9. prosinca 2020., kojom je Cour nationale du droit d'asile (Nacionalni sud za pravo azila) poništio tu odluku i priznao osobi SW status izbjeglice, podnijela žalbu u kasacijskom postupku.

2. S jedne strane, u skladu s člankom 1. odjeljkom A stavkom 2. prvim podstavkom Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., pojam „izbjeglica” primjenjuje se na svaku osobu koja se „nalazi izvan zemlje svog državljanstva te [...] uslijed osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini, ili zbog političkog mišljenja, ne može, ili zbog tog straha, ne želi prihvatiti zaštitu dotične zemlje; ili osoba bez državljanstva koja se [...] nalazi izvan zemlje prethodnog uobičajenog boravišta, a koja se ne može ili se zbog straha ne želi u nju vratiti”. Člankom 1. odjeljkom D te konvencije ipak se određuje da: „Ova se Konvencija ne odnosi na osobe koje trenutačno primaju pomoć ili zaštitu tijela ili agencija Ujedinjenih naroda, osim Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice. Ako je takva zaštita ili pomoć prestala zbog bilo kojeg razloga, a da položaj takvih osoba nije konačno riješen u skladu s odgovarajućim rezolucijama koje je usvojila Opća

skupština Ujedinjenih naroda, ove osobe imaju ipso facto pravo na povlastice iz ove Konvencije". [neslužbeni prijevod]

3. Agencija Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA) osnovana je Rezolucijom br. 302 (IV.) Opće skupštine Ujedinjenih naroda [omissis] od 8. prosinca 1949. radi pružanja izravne pomoći „palestinskim izbjeglicama” koji se nalaze u nekoj od država ili područja koji su obuhvaćeni geografskim područjem njezina djelovanja, odnosno u Libanonu, Siriji, Jordanu, Zapadnoj obali i u pojasu Gaze. U skladu s Rezolucijom br. 74/83 Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 13. prosinca 2019. koja se odnosi na UNRWA i kojom je njegov mandat produljen do 30. lipnja 2023., zadaća je te agencije „osigurati dobrobit, zaštitu i ljudski razvoj palestinskih izbjeglica” te ona nastoji „ispuniti njihove osnovne zdravstvene, obrazovne i životne potrebe”. Iz konsolidiranih uputa o prihvatljivosti i registraciji koje je ta agencija donijela 2009. proizlazi da se te usluge pružaju, s jedne strane, osobama koje je ona registrirala, koje su imale uobičajeno boravište u Palestini od 1. lipnja 1946. do 15. svibnja 1948. i koje su izgubile svoj dom i sredstva za uzdržavanje zbog sukoba iz 1948., kao i njihovim izravnim potomcima i, s druge strane, drugim osobama koje ispunjavaju uvjete navedenima u točki B poglavlja III. tih uputa koje u tom pogledu podnesu zahtjev a da nisu registrirane pri UNRWA-u. S obzirom na zadaću koja mu je povjerena, treba smatrati da je UNRWA tijelo Ujedinjenih naroda koje, osim Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice, nudi pomoć tim osobama, u smislu odredbi navedenih u točki 2.

4. Iz odredbi navedenih u točki 2. proizlazi da se Ženevska konvencija od 28. srpnja 1951. ne primjenjuje na palestinske izbjeglice dok god doista ostvaruju pravo na UNRWA-ovu pomoć ili zaštitu kako je definirana u prethodnoj točki.

5. S druge strane, u skladu s člankom 12. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite: „*Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva nemaju pravo na stjecanje statusa izbjeglice ako [...] su obuhvaćeni člankom 1.D Ženevske konvencije, koji se odnosi na zaštitu ili pomoć što je pružaju tijela ili agencije Ujedinjenih naroda, osim visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice. Ako je takva zaštita ili pomoć prestala zbog bilo kojeg razloga, a da položaj takvih osoba nije konačno riješen u skladu s odgovarajućim rezolucijama koje je usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda, ove osobe imaju ipso facto pravo na povlastice iz ove Direktive*”.

6. Sud Europske unije u svojoj je presudi od 19. prosinca 2012., *Abed El Karem El Kott i dr.*, C- 364/11, EU:C:2012:826, presudio da članak 12. stavak 1. točku (a) drugu rečenicu Direktive Vijeća 2004/83/EZ od 29. travnja 2004., čiji je tekst potpuno preuzet u prethodno navedenim odredbama Direktive 2011/95/EU, „treba tumačiti na način da prestanak zaštite ili pomoći koju pruža tijelo ili

agencija Ujedinjenih naroda, osim UNHCR-a, „zbog bilo kojeg razloga” uključuje i slučaj u kojem osobi, nakon što je koristila takvu zaštitu ili pomoć, ta zaštita ili pomoć više nije dopuštena iz nekog razloga koji je izvan njezine kontrole ili koji ne ovisi o njezinoj volji” i da je „na nadležnim nacionalnim tijelima države članice odgovorne za ispitivanje zahtjeva za azil koji je podnijela takva osoba da na temelju pojedinačne ocjene zahtjeva utvrde je li ta osoba bila prisiljena napustiti područje djelovanja tog tijela ili agencije, o čemu je riječ ako je sigurnost te osobe bila ozbiljno ugrožena te predmetno tijelo ili agencija stoga nisu mogli jamčiti da će uvjeti života te osobe na tom području biti u skladu s onima koje su navedeno tijelo ili agencija dužni osigurati”. Sud je dodao da, „ako nadležna tijela države članice odgovorne za ispitivanje zahtjeva za azil utvrde da je uvjet u pogledu prestanka UNRWA-ove zaštite ili pomoći ispunjen u odnosu na podnositelja zahtjeva, činjenica da on *ipso facto* ima „pravo na povlastice iz [te] [d]irektive” znači da ga ta država članica mora priznati kao izbjeglicu [...] te da mu se mora automatski odobriti status izbjeglice”, ali pod uvjetom da nije obuhvaćen nekom od osnova za isključenje navedenih u istom članku 12. stavku 1. točki (b) ili članku 12. stavicima 2. i 3.

7. Iz teksta pobijane odluke proizlazi da je Cour nationale du droit d’asile (Nacionalni sud za pravo azila) utvrdio da je osoba SW mogla tražiti da joj se automatski odobri status izbjeglice na temelju toga što je smatrao da je utvrđeno da UNRWA nije mogao zainteresiranoj osobi pružiti dovoljan pristup tercijarnoj razini zdravstvene skrbi, koja se odnosi na najozbiljnije bolesti, i lijekovima o kojima joj ovisi život te da joj stoga nije mogao osigurati uvjete za život koji bi bili u skladu s njegovom zadaćom pružanja pomoći do te mjere da je bila ozbiljno ugrožena njezina sigurnost, zbog čega je bila prisiljena napustiti Libanon. OFPRA tvrdi da odluka tog suda sadržava pogreške koje se tiču prava jer nije ispitao je li zainteresirana osoba bila prisiljena napustiti područje UNRWA-ova djelovanja zbog prijetnji vlastitoj sigurnosti, jer je presudio da je činjenica da UNRWA ne može financirati tercijarnu razinu zdravstvene skrbi koja odgovara zdravstvenom stanju palestinskog izbjeglice razlog da ta agencija prestane pružati djelotvornu zaštitu, na temelju čega se može pozvati na prava iz Ženevske konvencije i jer je utvrdio da treba smatrati da UNRWA ne može preuzeti svoju zadaću pružanja pomoći jer pružanje tercijarne razine skrbi nije dio te zadaće.

8. Način na koji treba odgovoriti na istaknute žalbene razloge ovisi o odgovoru na pitanje treba li, neovisno o odredbama nacionalnog prava kojima se pod određenim uvjetima strancu odobrava boravak zbog njegova zdravstvenog stanja i kojima ga se, po potrebi, štiti od mjere udaljavanja, odredbe članka 12. stavka 1. točke (a) Direktive 2011/95/EU tumačiti na način da se može smatrati da se bolestan palestinski izbjeglica koji, nakon što je doista ostvarivao UNRWA-ovu zaštitu ili pomoć, napusti državu ili područje obuhvaćeno područjem djelovanja te agencije u kojem je imao uobičajeno boravište jer ondje ne može dobiti pristup dostatnoj skrbi i liječenju koje zahtijeva njegovo zdravstveno stanje i jer taj nedostatak skrbi može njegov život ili tjelesni integritet dovesti u ozbiljnu opasnost, nalazi u situaciji u kojoj mu je sigurnost ozbiljno ugrožena i u kojoj mu UNRWA ne može osigurati uvjete za život koji bi bili u skladu sa zadaćom koja je

tom tijelu povjerena. U slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje, važno je prema tome odrediti na temelju kojih je kriterija, koji se na primjer odnose na ozbiljnost bolesti ili prirodu potrebne skrbi, moguće utvrditi takvu situaciju.

9. Pitanja navedena u točki 8. odlučujuća su za rješavanje spora o kojem treba odlučiti Conseil d'État (Državno vijeće) i odnose se na ozbiljne poteškoće u tumačenju prava Europske unije. Stoga valja pokrenuti postupak pred Sudom Europske unije u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te prekinuti postupak povodom OFPRA-ine žalbe dok Sud ne odgovori na sva ta pitanja.

ODLUČUJE:

[*omissis*] Prekida se postupak povodom žalbe Francuskog ureda za zaštitu izbjeglica i osoba bez državljanstva sve dok Sud Europske unije ne odluči o sljedećim pitanjima:

1. Treba li, neovisno o odredbama nacionalnog prava kojima se pod određenim uvjetima strancu odobrava boravak zbog njegova zdravstvenog stanja i kojima ga se, po potrebi, štiti od mjere udaljavanja, odredbe članka 12. stavka 1. točke (a) Direktive 2011/95/EU tumačiti na način da se može smatrati da se bolestan palestinski izbjeglica koji, nakon što je doista ostvarivao UNRWA-ovu zaštitu ili pomoć, napusti državu ili područje obuhvaćeno područjem djelovanja te agencije u kojem je imao uobičajeno boravište jer ondje ne može dobiti pristup dostatnoj skrbi i liječenju koje zahtijeva njegovo zdravstveno stanje i jer taj nedostatak skrbi može njegov život ili tjelesni integritet dovesti u ozbiljnu opasnost, nalazi u situaciji u kojoj mu je sigurnost ozbiljno ugrožena i u kojoj mu UNRWA ne može osigurati uvjete za život koji bi bili u skladu sa zadaćom koja je tom tijelu povjerena?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje, na temelju kojih je kriterija, koji se na primjer odnose na ozbiljnost bolesti ili prirodu potrebne skrbi, moguće utvrditi takvu situaciju?

[potpisi] [*omissis*]